

Määräyksen nimi	UAS-ilmatilavyöhykkeet (OPS M1-29)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/440737/03.04.00.00/2021
Määräyksen tausta ja tavoite	<p>Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/947 säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä on tullut sovellettavaksi 31.12.2020. Asetus antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden mm. miehittämättömän ilmailun kiello- ja rajoitusalueiden ja toisaalta sen vapaammin sallivien ilmatilavyöhykkeiden perustamiseen (ns. UAS-ilmatilavyöhykkeet).</p> <p>Suomessa mahdollisuus UAS-ilmatilavyöhykkeiden perustamiseen on otettu käyttöön 1.1.2021 voimaan tulleella ilmailulain muutoksella 534/2020, jossa lakiin lisättiin UAS-ilmatilavyöhykkeitä koskevat uudet 11 a ja 11 b §. Lain mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi perustaa UAS-ilmatilavyöhykkeitä joko määräyksellä enintään kolmen vuoden määräajaksi tai hakemuksesta päätöksellä enintään vuoden määräajaksi. Rajoittava tai kieltävä UAS-ilmatilavyöhyke voidaan perustaa mm. valtion johtamisen, maanpuolustuksen, aluevalvonnan, poliisitoiminnan, oikeudenhoidon, kansainvälisten suhteiden hoidon, sosiaali- ja terveydenhuollon, teollisuuden, liikenteen tai ympäristönsuojelun kannalta tärkeiden kohteiden suojaamiseksi. Rajoittavat ja kieltävät vyöhykkeet eivät koske valtion ilmailua, ellei vyöhykkeen ehdoissa erikseen toisin mainita. Salliva UAS-ilmatilavyöhyke, jolla voidaan poiketa tietyistä miehittämättömän ilmailun avoimen kategorian vaatimuksista, voidaan perustaa kaupallista tai harraste- tai tutkimus- ja kokeilutoimintaa varten.</p> <p>Ensimmäiset pitkäaikaiset UAS-ilmatilavyöhykkeet julkaistiin 23.7.2021 voimaan tulleella määräyksellä OPS M1-29. UAS-ilmatilavyöhykkeitä on perustettu myös Traficomien päätöksillä enintään yhden vuoden ajaksi.</p> <p>Nyt valmisteltavan määräysmuutoksen tarkoituksena on päivittää määräyksellä perustetut UAS-ilmatilavyöhykkeet uusien tarpeiden mukaisesti. Traficom on pyytänyt esityksiä perustettavista UAS-ilmatilavyöhykkeistä 30.9.2021 mennessä. Määräysmuutoksen yhteydessä myös korjataan aiemmin julkaistuissa vyöhykkeissä mahdollisesti havaitut virheet.</p> <p>Yhdysvaltain Suomen suurlähetystö on hakenut määräyksellä perustettavaksi lähetystöaluetta suojaavaa kieltävää UAS-ilmatilavyöhykettä, joka on jo aiemmin perustettu Traficomien päätöksellä ajalle 1.9.2021 - 20.4.2022.</p> <p>Uusia tai muutettavia rajoittavia UAS-ilmatilavyöhykkeitä ovat tälle muutoskierrokselle esittäneet Rajavartiolaitos lentoturvallisuuden, rajaturvallisuuden, aluevalvonnan ja maanpuolustuksen kannalta tärkeiden kohteiden suojaamiseksi; Etelä-Karjalan</p>

	<p>sosiaali- ja terveystieteiden Etelä-Karjalan keskussairaalan ympäristön turvaamiseksi; Keski-Suomen sairaanhoitopiiri Keski-Suomen keskussairaala Novan helikopterikentän (EFJV) UAS-ilmatilavyöhykkeen keskipisteen päivittämistä varten; sekä eduskunta kiinteistöjensä alueelle valtion johtamisen kannalta tärkeiden kohteiden suojaamiseksi.</p> <p>Uusia tai muutettavia sallivia UAS-ilmatilavyöhykkeitä ovat esittäneet Ilmatieteen laitos tieteelliseen tutkimus- ja kokeilutoimintaan (Hyytiälä, Jokioinen, Pallas, Sodankylä, Vehmasmäki); Suomen Ilmailuliitto harrastetoimintaa varten (kaksi uutta vyöhykettä Ähtäriin ja Kemiin sekä muutoksia kahden aiemmin perustetun sallivan vyöhykkeen tietoihin Turussa ja Kouvolassa); sekä Insta ILS Oy kaupalliseen sekä harraste-, tutkimus- ja kokeilutoimintaan (kaksi uutta vyöhykettä Teiskolle ja Sarankulmaan).</p>
<p>Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta</p>	<p>Ilmailulaki (864/2014) 11 a ja 11 b § Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139 yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta (ns. EASA-asetus) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/947 säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä</p>
<p>Hallitusohjelman ja Traficomin strategisten päämäärien huomioiminen</p>	<p>Liikenneturvallisuuden parantaminen; toimivat ja turvalliset yhteydet.</p>
<p>Määräyksen vaikutukset</p>	<p>Vaikutukset seuraavat osaksi jo komission täytäntöönpanoasetuksesta ja ilmailulaista, joissa mahdollistetaan kieltävien, rajoittavien ja sallivien UAS-ilmatilavyöhykkeiden perustaminen miehittämättömän ilmailun tarpeisiin. Määräyksellä perustettavien ilmatilavyöhykkeiden vaikutuksia asiakkaiden ja viranomaisen toimintaan sekä mahdollisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin vasta, kun perustettavat vyöhykkeet ovat lopullisesti selvillä.</p> <p>Määräys edistää turvallisuutta kieltämällä tai rajoittamalla miehittämättömien ilma-alusten käyttöä sellaisilla alueilla, joilla siitä voisi aiheutua haittaa esimerkiksi liikenneturvallisuudelle taikka valtion johtamiseen, maanpuolustukseen ja rajaturvallisuuteen liittyville intresseille. Sairaaloiden lähistölle perustettavilla UAS-ilmatilavyöhykkeillä suojataan myös yksityisyyttä, ja suurlähetysten vyöhykkeet turvaavat kansainvälisten suhteiden hoitoa. Miehittämättömien ilma-alusten käyttöä voidaan rajoittaa myös ympäristönsuojelullisista syistä. Toisaalta sallivat UAS-ilmatilavyöhykkeet laajentavat mahdollisuuksia miehittämättömän ilmailun harrastetoimintaan sekä tutkimukseen ja kokeiluihin.</p> <p>Määräyksellä ei arvioida olevan vaikutuksia esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen eikä tasa-arvoon.</p>

Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Määräyksellä perustettavat UAS-ilmatilavyöhykkeet ovat voimassa kolmen vuoden ajan, ja määräys uusitaan viimeistään tämän ajanjakson päättyessä. Perustettujen vyöhykkeiden tarkoituksenmukaisuutta seurataan myös määräyksen voimassaoloi- kana ja määräystä muutetaan tarvittaessa.
Määräyksen alustava aikataulu	Määräys annetaan kevään 2022 ilmatilamuutospa- ketin yhteydessä ja tulisi voimaan 21.4.2022 (AIRAC-voimaantulopäivä).
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	Ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	-
Sidosryhmien kuuleminen	Sidosryhmiltä on pyydetty esityksiä perustettavista UAS-ilmatilavyöhykkeistä, ja määräysluonnos laadi- taan näiden esitysten pohjalta. Määräysluonnok- sesta pyydetään kommentteja lausuntokierroksella, jonka pituus on noin viisi viikkoa.
Määräyksestä viestiminen	Määräyshankepäättöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen valmistumisesta viestitään Traficomin Internet-sivuilla sekä sähköpostitse ilmailun säänte- lyn jakelulistalle ilmoittautuneille ja ilmatilamuutos- ten sidosryhmille. Lisäksi viestitään kohdennetusti perustettavia UAS-ilmatilavyöhykkeitä esittäneille ja miehittämättömän ilmailun yrityksille. Valmiit mää- räykset julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomin ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	ylitarkastaja Mika Saalasti, mika.saalasti(at)traficom.fi, puh. 029 534 6108 ylitarkastaja Esa Stenberg, esa.stenberg(at)traficom.fi, puh. 029 534 5367 lakimies Leila Iikkanen, leila.iikkanen(at)traficom.fi, puh. 029 534 6039
Päiväys	12.10.2021
Määräyshankepäättökseen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja Jukka Hannola päällikkö, ilmailun infra